

Dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmelerin vergi mükellefiyeti hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.0.03.51/5104
Tarih	30.05.2006

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.07.1.GİB.0.03.51/5104

KONU :

.....

İLGİ: 31.03.2006 tarih ve 1404 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinin incelenmesinden, Kulübü Derneğinin Valilikten alınan izin doğrultusunda A.Ş. aracılığıyla açılacak olan taraftar destek hattı bağış kampanyası kapsamında yapılan bağışların ve elde edilen gelirin adı geçen derneğe aktarılmasının Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Özel İletişim Vergisi ve Veraset ve İntikal Vergisi karşısındaki durumuna ilişkin Başkanlık görüşümüzün sorulduğu anlaşılmaktadır.

1- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Yönünden:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin (1) inci fıkrasının (ç) bendi ile dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup, aynı Kanunun 2 nci maddesinin (5) numaralı fıkrasında da, Dernek veya vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı

bulunan sermaye şirketi ve kooperatif statüsünde bulunmayan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi kamu müessesesi olduğu; (6) numaralı fıkrasında ise, bunların kazanç gayesi gütmemelerinin, faaliyetin kanunla tevdi edilmiş görevler arasında bulunmasının, tüzel kişiliklerinin olmamasının, müstakil muhasebeleri ve kendilerine tahsis edilmiş sermayelerinin veya işyerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerine tesir etmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Bu madde hükmüne göre, dernekler tüzel kişilikleri itibariyle kurumlar vergisi mükellefi olmamakla birlikte, dernek tüzel kişiliğine bağlı iktisadi işletme oluşturacak ticari, sınai ve zirai faaliyetlerin kurumlar vergisine tabi tutulması gerekecektir.

Bu itibarla, A.Ş. ile dernek arasında imzalanacak olan sözleşme gereğince açılacak olan taraftar destek hattı bağış kampanyasında elde edilen gelir herhangi bir hizmet karşılığı olmadığından ve sadece bağış niteliği taşıdığından iktisadi işletme oluşturmamaktadır.

2- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ve 4760 sayılı Özel İletişim Vergisi Kanunu Yönünden:

Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1 inci maddesi ile ticari, sınai, zirai, faaliyet ve serbest meslek faaliyeti kapsamında Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetler katma değer vergisinin konusuna alınmış; 20 nci maddesinde ise verginin matrahının, teslim ve hizmet işlemlerinin karşılığını teşkil eden bedel olduğu, bedel deyiminin de malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılandan bu işlem karşılığı alınan veya borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen değerler toplamını ifade ettiği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 24 üncü maddesinin (c) bendi ile de vade farkı, fiyat farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzeri adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerlerin katma değer vergisi matrahına dahil olacağı hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 39 uncu maddesinde, cep telefonu işletmecileri tarafından verilen haberleşme hizmetlerinin %25 oranında özel iletişim vergisine (ÖİV) tabi olduğu, bu verginin matrahının, katma değer vergisinin matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül ettiği, bu maddede hüküm bulunmayan hallerde 3065 sayılı KDV Kanunu hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre;

1- Yardım toplamak üzere Dernek ile GSM operatörleri arasında yapılacak sözleşmeler doğrultusunda gerçekleştirilecek kampanya kapsamında, kampanyaya katılacak abonelerden tahsil edilip **Derneğe aktarılabacak yardım tutarları**, esas itibariyle KDV ve ÖİV'nin konusuna giren bir teslim veya hizmetin karşılığı olarak alınmadığından, KDV ve ÖİV'ye tabi olmayacaktır. Dolayısıyla, söz konusu yardım tutarları GSM operatörlerince aboneler adına düzenlenen faturalarda ayrıca gösterilmek kaydıyla KDV ve ÖİV matrahına dahil edilmeyecektir.

2- Kampanya kapsamında gönderilen SMS mesajları için GSM operatörlerinin haberleşme ücreti olarak alacağı tutarlar üzerinden KDV ve ÖİV hesaplanacağı tabiidir.

3- Faturasız hatlar bakımından, söz konusu kampanyalar kapsamında yapılacak yardım tutarları "kontör" olarak belirlendiğinden, bu hatlara sahip aboneler tarafından yapılacak bağışlara ait kontör bedellerinin Derneğe aktarılabak kısmına isabet eden KDV ve ÖİV'nin iç yüzde yoluyla hesaplanarak GSM operatörlerince ilgili dönemde indirim konusu yapılması mümkündür.

3- Veraset ve İntikal Vergisi Yönünden:

..... Kulübü Derneğinin, halkın istifadesi için spor konularında faaliyette bulunmak üzere kurulmuş olması halinde, kulübün bu niteliğı devam ettiğı müddetçe A.Ş. ile dernek arasında imzalanacak olan sözleşme gereğince açılacak olan taraftar destek hattı bağış kampanyasında elde edilen gelirlerin kısmen ve tamamen derneğe aktarılmasından dolayı veraset ve intikal vergisinin aranılmaması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Başkan a.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026